

Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela
Matej Bel University, Faculty of Economics
975 90 Banská Bystrica, Tajovského 10

prof. Ing. Hussam MUSA, PhD.
Katedra financií a účtovníctva

OPONENTSKÝ POSUDOK habilitačnej práce

Ing. Beáta ŠOFRANKOVEJ, PhD.

na tému

„Viacrozmerné hodnotenie v kontexte indexov konkurencieschopnosti krajín EÚ-28“

Oponentský posudok bol vypracovaný na základe listu dekana a predsedu Vedeckej rady Fakulty manažmentu, Prešovej univerzity v Prešove prof. Ing. Róberta Štefka, Ph.D. zo dňa 26.10.2021. Na posúdenie bola predložená habilitačná práca na tému „Viacrozmerné hodnotenie v kontexte indexov konkurencieschopnosti krajín EÚ-28“, Návrh na začatie habilitačného konania a Protokol o kontrole originality HP, Prehľad plnenia kritérií na získanie titulu docent na Fakulte manažmentu Prešovej univerzity v Prešove, Zoznam publikačnej činnosti a ohlasov, Prehľad pedagogickej činnosti, Zoznam ďalších pôvodných vedeckých, odborných a umeleckých prác a výkonov a Iné aktivity.

1. Posúdenie habilitačnej práce

Aktuálnosť témy

Pojem konkurencieschopnosť sa v ekonomickej vede používa najčastejšie v súvislosti s mikro úrovňou, a teda v súvislosti s opisom podnikov. Na podnikovej úrovni je možné charakterizovať konkurencieschopnosť ako „schopnosť podniku konkurovať, súťažiť s inými subjektami na trhu ponúkajúcimi podobný produkt, resp. uspokojujúcimi podobné potreby. Európska komisia definuje konkurencieschopnosť ako schopnosť podnikov, priemyselných odvetví, regiónov, krajín a nadnárodných regiónov, vystavených medzinárodnej súťaži, generovať relatívne vysoký dôchodok a úroveň zamestnanosti. Medzi najdôležitejšie objektívne faktory, obsiahnuté v indexe konkurencieschopnosti, sa radí porovnávanie úrovne hospodárskeho rastu, národného bohatstva, toku investícií, obchodnej a platobnej bilancie, zamestnanosti, úrovne cien, stavu, vývoja a deficitov verejných rozpočtov, produktivity práce, vzdelanosti, úrovne technológií, výskumu, zdravotnej starostlivosti a mnohých ďalších. Ďalej úroveň legislatívneho prostredia, vymáhateľnosti práva, štátnych zásahov, korupcie, zahraničných vzťahov, vplyvov globalizácie, hodnotového systému a iných.

Posudzovaná habilitačná práca prináša komplexný pohľad na problematiku hodnotenia konkurencieschopnosti krajín EÚ-28. Hodnotím ju ako **aktuálnu** z hľadiska rozvoja teórie a rovnako i z hľadiska potrieb podnikovej praxe.

TELEFÓN
+421 48 446 63 11

E-MAIL : hussam.musa@umb.sk
<http://www.ef.umb.sk>

Stanovenie cieľa a miera jeho splnenia

Habilitačná práca je rozpracovaná v logickej štruktúre v rozsahu 139 strán (vrátane zoznamu literatúry), člení sa do piatich kapitol. Hlavným cieľom predloženej habilitačnej práce bolo „navrhnuť európsky modifikovaný index hodnotenia konkurencieschopnosti krajín EÚ-28 na základe existencie vzájomných vzťahov medzi vybranými globálnymi indexmi krajín EÚ-28“. V nadväznosti na hlavný cieľ práce bolo formulovaných sedem podporných parciálnych cieľov, dva výskumné problémy (prepojenie na parciálne ciele 4 a 6) a dve hypotézy. Možno konštatovať, že uvedený hlavný cieľ, ako aj z neho vyplývajúce parciálne ciele, autorka splnila.

Vhodnosť použitých metód, metodológia

Z hľadiska metodiky spracovania habilitačnej práce je jej štruktúra štandardná, zodpovedajúca požiadavkám na tento typ kvalifikačnej práce. Zvolené metódy spracovania sú adekvátne cieľu práce a predmetu skúmania. Autorka preukázala dobrú orientovanosť vo vedeckých metódach skúmania ekonomických javov a schopnosť aktívne ich využívať v danej tematickej oblasti. Postup riešenia habilitačnej práce je v súlade s hlavným cieľom a rovnako má väzbu na formulované parciálne ciele. Po obsahovej stránke nemám výhrady k spracovanej problematike.

Vedecký prínos habilitačnej práce

Za rozhodujúci prínos habilitačnej práce považujem tretiu a štvrtú kapitolu, kde habilitantka v tretej kapitole „Empirická analýza“ analyzovala hodnotenia krajín EÚ-28 pomocou vybraných indexov (GCI, GSCI, SEDA), osobitne v časti 3.3 Zhodnotenie výsledkov korelačnej analýzy vybraných indexov autorka realizovala výpočty pomocou neparametrického testu Kendall Tau, medziročnú korelačnú analýzu vstupnej indexovej databázy krajín EÚ-28 a korelačnú analýzu medzi vybranými indexmi krajín EÚ-28 za obdobie 2015-2019. Následne v štvrtej kapitole navrhuje konštrukcie Európskeho modifikovaného indexu hodnotenia konkurencieschopnosti krajín EÚ-28.

Jedným z kľúčových prínosov práce je komplexné spracovanie skúmanej problematiky hodnotenia konkurencieschopnosti z makro a mikro úrovne, ako aj analýza prístupov hodnotenia konkurencieschopnosti v závislosti od úrovne a oblastí hodnotenia konkurencieschopnosti. V habilitačnej práci bolo spracovaných 10 vybraných globálnych indexov z hľadiska ich tvorcov, vymedzenia štruktúry, popisu metodológie a ich kvantifikácie. Ďalej k teoretickým prínosom treba zaradiť aj prehľadnú analýzu vybraných výskumných štúdií so zameraním na hodnotenie konkurencieschopnosti a prehľad spracovania vybraných aplikovaných metód (korelačná analýza, metódy viackriteriálneho porovnávania variantov).

Aplikačné prínosy práce pre prax

Aplikačný prínos práce pre prax je v návrhu niekoľkých variantov európskeho modifikovaného indexu pomocou vybraných metód viackriteriálneho porovnávania variantov – metódy váženého súčtu (WSA) a TOPSIS. Za hlavný prínos považujem vytvorenie európskeho modifikovaného indexu hodnotenia konkurencieschopnosti krajín EÚ-28 (2 varianty EMI).

Zhrnutie výsledkov práce a formuláciu konkrétnych prínosov pre rozvoj vedy a praxe možno jednoznačne akceptovať.

Záver

Autorka predloženou habilitačnou prácou prezentovala schopnosť samostatne vedecky pracovať a schopnosť publikovať vedecké dielo s prepojením na teóriu, prax a pedagogický proces. Skúmanú problematiku spracovala Ing. Beáta Šofranková, PhD. fundovaným odborným štýlom. Po formálnej a štylistickej stránke spĺňa práca stanovené požiadavky. Po preštudovaní protokolu o kontrole originality konštatujem, že zaznamenaná zhoda 5,89 % je primeraná, v súlade s riešenou témou habilitačnej práce.

2. Zhodnotenie publikačnej, vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti habilitantky

Na základe predloženého návrhu na začatie habilitačného konania konštatujem, že Ing. Beáta Šofranková, PhD. plní všetky kritériá v oblasti publikačnej i vedeckovýskumnej činnosti stanovené pre habilitačné konanie na Fakulte manažmentu Prešovej univerzity v Prešove.

Habilitantka je autorkou resp. spoluautorkou troch vedeckých monografií, spoluautorkou 5 vysokoškolských učebníc a 5 skrípt. Publikovala ako autorka resp. spoluautorka 56 vedeckých štúdií v domácich a zahraničných vedeckých časopisoch (z toho 12 článkov v časopisoch indexovaných v databázach Web of Science a Scopus a tri v databáze CCC). Pôvodné vedecké práce boli prezentované na domácich a zahraničných vedeckých konferenciách (14 domácich a 28 zahraničných medzinárodných vedeckých konferencií). Na uvedené vedecké práce a príspevky habilitantka eviduje 190 citácií, z ktorých 99 je citácií v citačných indexoch Web of Science a v databáze SCOPUS.

Menovaná participovala na riešení viacerých vedeckovýskumných projektov v rámci grantových schém GAMA, VEGA a APVV. Jej publikačná a vedeckovýskumná činnosť je v prevažnej miere orientovaná na problematiku finančného manažmentu a riadenia výkonnosti podnikov, analýzu konkurencieschopnosti a inováčnej výkonnosti atď.

Ing. Beáta Šofranková, PhD. vykonáva pedagogickú činnosť na Katedre financií, účtovníctva a matematických metód Fakulty manažmentu, kde aktuálne vedie semináre a prednášky z vybraných statí z predmetov Podnikové financie (od roku 2009) a Finančný manažment (od roku 2013) a zabezpečuje prednášky z Finančného manažmentu pre externé štúdium (od roku 2017). V minulosti viedla semináre Finančno- ekonomická analýza, Finančná analýza a finančné plánovanie, Kontrola a controlling, Financie. Habilitantka má 12-ročnú pedagogickú prax.

3. Otázky pre autora pri obhajobe práce:

Odporúčam, aby habilitantka pri obhajobe habilitačnej práce zodpovedala nasledovné otázky:

1. Považujete štatistické zisťovanie v habilitačnej práci za dostačujúce? Je možné na základe tohto zisťovania získať objektívny obraz o konkurencieschopnosti podnikov resp. krajín EÚ? Ako hodnotíte pozíciu Slovenska?
2. Aký je Váš názor na súčasný stav v oblasti inováčnej výkonnosti krajín EÚ-28 oproti napr. USA resp. Číne?
3. V čom vidíte pridanú hodnotu Vašej práce? Aké hlavné dôsledky alebo ponaučenia vyplývajú z Vášho výskumu?

4. Záverečné odporúčanie

Na základe návrhu na začatie habilitačného konania Ing. Beáty Šofrankovej, PhD. a posúdenia predloženej habilitačnej práce konštatujem, že

- (1) menovaná spĺňa kritériá stanovené pre habilitačné konanie na Fakulte manažmentu Prešovej univerzity v Prešove,
- (2) predložená habilitačná práca na tému „Viacrozmerné hodnotenie v kontexte indexov konkurencieschopnosti krajín EÚ-28“ spĺňa požiadavky kladené na tento typ kvalifikačných prác a autorka ňou preukázala schopnosť samostatne vedecky pracovať a publikovať vedecké dielo s prepojením na teóriu, prax a pedagogický proces.

S ohľadom na vyššie uvedené **odporúčam** po úspešnej obhajobe habilitačnej práce udeliť Ing. Beáte ŠOFRANKOVEJ, PhD. vedecko-pedagogický titul „**docent**“ v odbore habilitačného a inauguračného konania *manažment*.

V Banskej Bystrici, 5. 11. 2021

prof. Ing. Hussām MUSA, PhD.